

Onsdag 7. mai 1997

Wordlys

Leser

Kjell Fjørtoft, en modig mann

Så skulle sannheten komme frem. Og sannhetens skrekkelige dimensjoner. Etter 52 år. – Fordi noen våget. At dette nå blir kjent, er sannelig ikke for tidlig. Det triste er bare at mange av dem som ble rammet av uretten i dag er borte. Derfor får de ikke oppleve noen oppreisning, som de så menn hadde fortjent.

Det handler om en skamplett på norgeshistorien, som ingen av dem som ble berørt har kunnet snakke om, av frykt for trakassering.

Kjell Fjørtoft hadde ingen befatning med dette. Han er forfatter og historiker, og var bare en guttunge da disse tingene skjedde. Men han tar opp og belyser problemene. Derfor er han modig.

Det å våge å bringe frem sannheten har alltid en høy pris. Det vil Kjell Fjørtoft få merke. Har han mottatt drapstrusler tidligere, blir de nok ikke færre denne gangen.

Vi snakker om landssvikoppgjøret 1945. Som sønn av et NS-medlem opplevde jeg Hjemmefrontens overgrep på nært hold. Noen uker etter kapitulasjonen stod det fire-fem tungt bevæp-

Det å våge å bringe frem sannheten har alltid en høy pris. Det vil Kjell Fjørtoft få merke, mener innsenderen.

nede menn i døren til vårt fattigslige kjøkken. Far skulle arresteres. At disse menneskene hadde ordre om dette, er noe alle aksepterer og forstår. Og at de som virkelig hadde gjort forbrytelser fikk sin straff, var også riktig. Men det Fjørtoft bringer for dagen, er at 25 000 nordmenn ble arrestert og dømt som landssvikere, uten å ha gjort annen forbrytelse enn å stå registrert som medlem i partiet Nasjonal Samling. At dette var et

lovlig politisk parti i Norge før krigen, syntes alle å ha glemt. I stedet produserte regjeringen nye lover på løpende bånd – med tilbakevirkende kraft, hvilket ifølge Grunnloven er forbudt!

Det som også var en del av elendigheten, var nok at Hjemmefrontens folk hadde fått et mandat som de færreste av dem var i stand til å mestre. Derfor opptrådte en stor del av dem med en brutalitet som de reneste dødsskvadroner. Under arrestasjonen av min far ble alt han forsøkte å si avleid med hånlatter. Like før han ble ført ut, husker jeg han spurte: «Finnes det bevis for at jeg har gjort annet galt enn å stå som medlem i partiet?» Da dro sjefen for avdelingen pistolen opp av hylsteret, pekte mot hodet hans med den og sa: «Her ser du beviset.» Litt av et bevis, eller hva?

Jeg var sju år da dette skjedde. At en slik opplevelse måtte virke skremmende på et lite barn, kan vel ingen synes er rart.

Et annet makabert eksempel jeg kan nevne, er følgende: I vår bygd var det to ungjenter som hadde vært uheldig nok til å forelske seg i og få barn med to

tyske soldater. En dag den ene av dem hadde vasket bleier og annet undertøy til den lille guttungen sin, kom en av bygdas hjemmefrontsmenn forbi. Resolutt dro han opp en kniv fra lommen og skar av klessnoren hennes, slik at klærne falt ned i søla. Var det noen som snakket om barnevern, eller...?

At Kjell Fjørtofts bok «Oppgjøret som ikke tok slutt» nå kommer ut, er bra. En mann med hans kunnskaper og historiske tyngde tror jeg vil bli vanskelig å drive til løgner. Kanskje kan boken bli et manifest for den unge generasjon, som sikkert ikke vet den fulle sannhet om denne dystre delen av historien.

For ordens skyld kan nevnes at min far etter en farse av en rettssak ble idømt en ubetinget fengselsstraff på tre-fire uker, som ble sonet i Tromsø kretsfengsel, dessuten bot og inndragning på 3000 kroner. Disse pengene måtte han låne i banken for å få betalt boten. Banklånet stod så godt som helt ubetalt da han døde noen år senere, fordi han ikke maktet å betale det tilbake. Vi skal huske at dette var et anselig beløp for en ubemidlet

mann på den tiden. Først mange år senere fikk jeg og mine søsken skrappt sammen såpass mye penger at vi fikk lånet nedbetalt. Det minste den rike norske staten i dag kunne gjøre for å bøte på uretten som ble begått, var å betale tilbake disse pengene til de gjenlevende eller etterkommerne, med renter og renters renter for alle disse årene. Videre kunne det gis full oppreisning til alle de uskyldig dømte. Men dette ville vel være for mye forlangt av et norsk rettsvesen som ville trekke av erstatningssummen til Per Liland for kost og losji i fengslet, etter at han hadde sonet nesten halv livet for en forbrytelse han ikke hadde begått. Fy, for en skam!

Av forståelige grunner kan jeg ikke stå frem med fullt navn, da hetsen mot NS-barna dessverre ennå ikke er slutt. Kjell Fjørtoft kan få mitt navn og telefonnummer ved henvendelse til Nordlys' redaksjon. Jeg vil bare beklage at jeg ikke er like modig som han.

Til slutt; stå på, Kjell, og ikke la deg skremme!

Sønn av NS-medlem

115011